

آدرهس :

اجتهاد اداره خانه سی :

شهر اماتی قارشینده دائره

مخصوصه در .

سنه لك آتونه بدلی ۴۰ ، نسخه سی
۲ غروشدر

آدرهس :

IDJTihad

Constantinople

اوچنچی سنه

اجتهاد

آیده ایکی دفعه نشر ایدیلیر اقتصادی ، اجتماعی ، ادبی مجموعه

سردار بهادر خان

یه فرم خان

معمولات داخلیه بی حمایه

لامارتین، کوتاهیہ نك زمرد کبی یشالککری آردسندہ
طبیعتک الہامات شاعرانہ سی ایلہ متحسین اولارق یازدینی
ترکیا تاریخنک مقدمہ سندہ « ترکار اوروپا مدنیتی تقلیداً
ادارہ لری دیکشیدردکاری زمان البسہ لریخہ دہ دیکشیدرمکله
بیوک برخطایشلہ مشارددر « دییور. هیچ شسبہ یوقکہ
لامارین بوکون میدانہ چیقوبده دور شجبد دنیلان
زمانمزدہ تاریخنی یازمقی ایستہ سہ اوزمان نہ کبی برجسہ،
برلنومہ تابع اولارق دیکشیدردیکمزی الان اکلاہ۔
مدینم البسہ دن بشقہ اوروپانک بزہ دہا نہ لرد دیکشیدرتدیکنی
کورر ویزم حالزہ جدآ آجیردی . فی الحقیقہ اوزمان، بزہ
برچوق مقبول و مرغوب اصولرک، عادات و معاشرتک، لوازم
یتیمہ نك قبول ایدلدیکی جای انکار دکسہ دہ شوتجولات
نتیجہ سی اولارق مملکت مزده برچوق صنایع دستکارہی
کاملأ معطل و بر ملتک طرز تفکر و معیشتہ برہان اولان
برچوق صنایع منقرض بولندینی دہ جای انکار دکلد .
بر دفعہ انسان عثمانی ایلمک تدقیقی بر طرفہ بر اقوبده یالکیز
مرکز سلطنتک حالنہ باقسہ سون، نحو اولان صنایع
نہ لردن عبارت اولدینی تعیندہ کوچاک چکمز . بوکون
بزده بر انتباہ اقتصادی وجودہ کلزہ و تجارت و صنایع مزی
ثموب اولدیردن مانمہ لری اورتہ دن قالدیرمہ جق اولورسہ ق
لامارتینک روح تنقیدینہ توارث ایدن بر مدقق بزہ دہا
اجی برخطابہ دہ بولنہ جقدر . بردنہ انسان استانبول
دنیلان بلاد ثلثہ دہ بالفرض فاتحدن بک اوغلنہ بر جولان
اقتصادی یاسہ و مصادف نظری اولان اشیانک منشئی
تدقیق ایتہ اوروپا صنایعک نہ کبی ایشارہ ال آتدینی
کورر و حیرتدہ قالور ، طویدانچی ، پراکنسہ جی آیاق
اصنافک صادق لری ہر شی ایکنہ دن ایلمک قدر اوروپادن
کلور . آیاق قابار مزی آمریقا، لوندرہ ، لاستیکار مزی

روسہ ، البسہ لرمزی آوستیایلی بر سرپوش اولازق
باشمزدہ طاشیمقدہ اولدیغمز فسی ینہ آوستریا حاضر لیور .
قوجہ استانبول خلقی ، شہرک تنظیفاتی سوقاقلک تطہیری
ایلہ مکلف بولنان بلدیہ ویردیکی رسومین فضلہ لاستیک
پارہ سی اولارق روسہ یہ ویرکو ویریور . انسان طبیعتک
سادہ لکندن انحراف ایدوبده براز « مدنی بالشکل » اولق
ایستر یعنی براوروپالی کبی تلبسہ مراق ایدرسہ ایچ
چاشیرندن قراواتنہ قدر اوزرندہ عثمانی اولدیننہ دلالت۔
اگر جبندہ طاشیمق عادت ایسہ ۔ نفوس تذکرہ سندن
بشقہ برشی بولق قابل اولاماز . اوروپا سنہ لردن بری
آجدینی دستکارہ مخرج تدارکی مجبوریت اقتصادیہ سندہ
بولنیوبده بزہ پاتدقہ ، ارککلرمزہ البسہ لک قوماش
قادینلرمزہ چارشافلق صاتمہ ، معکوساً برویقوت یامش
اولور اما ہر حالہ بزیدہ چیقلاق بر اقیر یارم عصر دن بری
دوام ایدن محاربہ اقتصادیہ دہ کی ہزیمت لرمزک بریکونی یالمش
اولسہ اوموزلرمزہ چوکدن آغیر یوکک آلتندن فصل
قالتاجمزی تعین مشکل اولور . عثمانی صنایعک نفاسی
واربابنک مہارتی مشہوردر و دستکارلردن چیقان امتعہ
صرفیات داخلیہ کفایت ایلدکن بشقہ غربہ دخی سوق
ایدیایرکن الیوم بو دستکارلرک یرندہ یلار اسمکدہ در .
شام دمیر معمولاتی مشہور ایکن شمدی مفقوددر . سلائییکہ
المی الشمس سنہ اول یکرمی اوتوز درلو ایپک منسوجات
چقارکن شمدی منقرضدر . حلب شہرینک سوانی، قطنی
الاجہ سی، بروسہ و دیار بکرک معمولات حریریہ سی انقراض
اوزردہ در . شفیلمک چلیکی شام چلیکنہ مانچمتر و غلا سقوو
شالری عثمانی ایران و ہند شالری مقامنہ قائم اولشدر .

۴۳ سنہ اول استانبولنہ چیقان « ترقی » غزنہ سنک
۱۸۶۹ سنہ سندہ کشاد ایدیلان (پارس) و (ہاور) سرکیلرندن
بش ایلہ یازدینی بر مقالہ نك بعض فقراتی او قورسہ ق
انقراض صنایعک صفحات تاریخہ سی اکلامش اولورز .
مقالہ دینیورک « پارسدہ ترکستانک محصولات صناعیہ سنہ

و معروف بر طائفه‌نك مدار كسب و معاشی اولان بواشیای
 خسیسه‌نك بیله براز شكلاً دوزكون بر حالدہ اعمالی تا
 اوروپادن بورایه قدر نقل و سوقی شایان تأمل دكیدر .
 یقینلرده غزته‌لرده باش كوسترن اعلانلره اینانیله‌جق
 اولورسه قومدن اعمال ایدیلان بنا طوغله‌لری دخی آلمانیدن
 جلب ایدیلنك باشلامشدر . انسان بوحاله باقیورده یازین
 اوبركون ملكته طوبراق ادخال ایدیله‌جكنه ذاهب اولیور .
 فی الحقیقه هر ملك كندوسنه خاص بر صنعتی وین الملل تجارتك
 توسعندن طولانی هر پیاسه‌ده كندوسنه خاص اولان معموله
 تندن بر قسمی بولنور . بونی اوروپاده هیچ بر ملت هیچ
 بر حكومت نه قدر مفرط برحمایه اصولی تعقیب ایتسه منع
 ایده من باخصوص هر ملتده دیگر بر ملك ظریف و ذوقه
 آشنا بعض معمولات و مصنوعاتنه رغبت جلی ضروریدر .
 مثلاً انكیزلر فرانسر شرابلرینه فرانسلر انكیز قاشنه
 وترزلكنه رغبت ایدرلر . ارلك موده‌سی انكیزلردن قادن ،
 موده‌سی فرانسلردن تقلید ایدیلور بو ایکی ملت لوازم
 تزینی بر بردن صتون آلورلر . ذوقه طبعه هیچ برشی
 دینه من . بتون دنیا شمندوفرلره عائد ادوات متحرکینی
 المانیادن بلچیقادن تدارك ایدرلر بو بین الملل تجارت عینی
 سویه‌ده اولان عینی حقوقه مالك بولنان ایکی ملك ایکی
 مستحصل ذكانك یکدیگر یله حیات عمومی میداننده مجادله
 سیدر . شایان اعتراض کوریله من . ایسترسه لوقوموتیف
 صتون آلان بر حكومت بر قانون ایله بو تجارتی منع ایده
 بیلور ؛ حالبوکه بزده حد معروفی یکن شو تجارتی منع ایده‌جك
 حقوق دخی ویرلامشدر . فقط بو خصوصده قباحت کیمده ،
 قسماً اروپانك حقمزده تطبیق ایتدیکی قاعده‌ده قسماً بو
 اضطرار بوفقدان ایچنده بزده بر شخصیت ملیه وجوده
 کتیرلما مسندهدر . اوروپانك بر کتله منوره و متفكره‌سی
 بیله ، نهدن بو سمسار اوروپانك حقمزده تطبیق ایلدیکی
 قاعده‌نك بز او یودقجه دواخی ضروری و هیچ کیمسه یه
 کندی منفعتی کوزتدیکندن طولانی تعریض طوغرو

بك زیاده رغبت اولنوب خالیلر و امتعه سائر و تخصیص
 بروسه‌نك ملز چارشاف و كوملكلری زیاده آرانمشدر .
 آلمانیالی و بلچیقالی صنعتكاران امتعه مذکوردهن برچوق
 نمونه‌لر و خصوصیه دلبندلری تقلید ایتك نیتیله مبايعه
 ایلشدر . درسعادته اعمال اولنان صرمه تلر آشوری
 تحسین اولته‌رق سرکیه وضع اولنانلر كاملاً صاتلش
 و كذلك حلب و شام قاشلرینك طیاقلیق و یارلاقلی اسبابی
 اوكره نیلوب تقلیدی یاللق اوزره بك چوغی صتون انمشدر .
 امتعه مذکوردهنك متاتی ورسكلرینك امتزاجی و اصلا
 صولیوب پارلاق قالمسی مشهور اولدیغندن بوجهته تركسان
 مصنوعاتی اوروپانك اك بیوك فابریقه‌لردن چیقان اشیادن
 اعلا اولدینی کی بهاجه دخی آلردن اهون كلور . ایشته
 بوحال میدانده ایكن مالك محروسه‌ده صنعت حقنده كورلمكده
 اولان اهال و تكاسل و تركستان ، چیقان امتعه ظریفه
 و نفیسه‌نك بودرجه رغبتسز قالمسی و صنایع داخلیه‌نك
 بوقدر تدنی ایلیمی شایان اسندر ،

اوروپا صناعی اوروپا فابریقه‌لری اوسته کیله‌جك
 باشه قونه‌جق هر نه وار ایسه بوضورتله احضار ایلشدر .
 معافیله بواحما مرضی ، سیرینی هنوزا كمال ایتش صایلا من .
 الیوم زویه ال آتسهق اوروپا متاعی یقالایورز . شیاغمنز ،
 توالت طاقمنز بارداغمنز چتالمنز هله صوك زمانلرده مأكو-
 لاتمرك بر بیوك قسمی بیله اوروپادن کلیور . بز اوروپالودن
 زیاده اوروپا اشیا سی صتون آلیورز . قوللانسیورز .
 سوسلنیورز ، نه غریبدرکه ینه اوروپالور بزم بوساحت مزه
 رغماً بز اوروپالو نامنی ویرمكده حسد گوستریورلر .
 اوروپا معمولاتی اك اوفاك اك خسیس صنعتلری بیله احما
 ایتكده بردوامدر . عالم تجارت و صنایعده جهانانه حاكم بر
 وضعیت المق اوزره بولنان بر بیوك ملكت نمونه مصنوعاتی
 اولارق بك اوغلنده آچدی بازار تجارتی گیرلسه اسقاره ،
 ماشه ، صاج ایاق کی لوازم بیتیه‌نك احضار ایلدیکی كورولور .
 عصرلر دئبری قناعت ایله ، حیات قلنداران ایله مألوف

دکلسه ده اوروپانک، میدانه کورون بالجه دیپلوماتلردن
دها قوتلی اولان بونا مرئی زمامدارانک الک بیوک تهمتی ،
ایاغمز باغلادینی کمندی چوزه بیلیمک خصوصنده طرفزدن
واقع اولان الک اوفاق بر حرکت قارشو قوپاردینی فریاد
وواویلا در . چونکه بز عثمانلیر اوروپا علماسنک حقایق
نسیبه اولارق میدانه چیقاردینی نظریاتی حسابا الوبده ،
صنایعمری حمایه مقصدیله ، کمرك رسمنک مستهلکله عائد
اولدینغی بناء علیه تریدی داخلده برورکو احداثدن
بشقه برشی اولامیه جغنی ایرو سوردکمی ، ایشه یالکنز بو
علمی نظریه اتباع و اوکا کوره اجرای حکومت بزم
ایچون بیوک برتهلکه تشکیل ایدر . ایشه اوزمان درحال
بازرکان سیاستی باشلار . اوروپا مدینتدن نفرتمز مساعد
زمینلر اله کچیردیکمز حالده بدوی یشامق خصوصنده کی
عنادمز ، باخصوص ایشی کوچی ایله مشغول خلقی کتله
عوامی غلیانه کتیرمک ایچون خرسیتانلغه قارشو خون
فشان برتمصبمز اولدینی ایرو سوردلور . ذاتاً عصرلردنبرو
احضار ایدیلان زمین بوقیل وقالی پک کوزل تمیه ایدر .
اوروپانک بوبانکرلر سیاستی - امیزکه - وجدان عمومینک
سیاستی دکلدر . فقط نه چاره که بتون جهان افکار اوزرنده
قنادینی آجان شو هیکل مهیب . . سسی و عملندن متردد
موجودیتدن متفکر کوچک تجاری بیوک عملیهی سوق
واداره ایدیور . کمندی چوزومک ایچون طرفزدن
وقوعبولان ادنا حرکت اوکمنده برقاچ دوکوم دهاعلاوه سی
صورتیه قاچ دفعه نهایت بولشد . غریبی شوکه حقوق
بشردکی مساواتی اعلان ایدنلرک خیرالخلق اولان برکتله
منواره بزم ایاغمزده کی کمندی کورمز و بومحاربه اقتصادیه ده
عینی سلاحه مجهز اولدیغمیزی فرض ایدرده عطالتمزدن
طولانی بزی تنقیده قالقار .

ایاغی باغلی بر آدمک قابلونباغه ایله یاریشه چیقه میه جغنی
میدانده ایکن بحارله ایشله ین ، الکتریق ایله یورون شیلره
قارشو بزنصل رقابت ایدررز . معافیله ارروراده صنایع

حال حاضرینی اوتوز سنه اول هنوز المامش ایدی . ایشه
بزه دوشن قباحته بومدت ظرفنده بر موجودیت و معرفت
ملیه حاضر لنامامش اولمیسیدر . یوقاروده کی غزته فقره سی بزه
معمولاً تمزک تقلید ایدمک اوزره صاتون الندیغنی خبروررکن
هیچ برانتباه حس ایتدک . بوخبر بزه استقباله عائد برتهلکه
فکری اوپاندرمیدی ، اوپاندرمش اولسه ایدی بو سایه ده
بعض صنایعی اولسون انقراضدن قورتاره بیلیردک فی الحقیقه
اوروپا صنایعی ایله رقابت ایدمک صنایع ادامه سی بازرکان
سیاستنک حقمزده پرورده ایلدیکی سوءظنه کوره قابل دکلسه ده
بعض صنایعه وجود ویره بیلیمک مشترک احضاری الا آن
قابلدر . اوروپانک صنایعه ترقی ایدن ملتزنده بیلیم بوملیت
فکری الک کوچک یاشنده اولانلر تلقین قلنور کوچک
مکتبلرک الک بیوک درسی بودر . معمولات داخلیهی مبیاه
ایتمک وایتدیرمک مقصدیله هیئتلر ترتیب اولنور . جاهلانه
برتعد کوسترمامک صورتیه هنوز بستیون مقرض اولمیان
معمولات داخلیه نک تأمین رواجی ضمننده بویله تشویق
هیئتلرینک تشکیلی تشویق صنایع قانونی قدرمهم وعلویدر .
اساساً ملتنده کمندی معمولاتنه رغبت فکری تولید ایدیمک
اولورسه تشویق صنایع نظریه شکلنده قالور . معرفت یالکنز
حمایه دکل فقط هرزمان التفاته تابعدر .

مسئله یه بر بشقه صورتله نظر ایدوبده « کاشکه
اوروپا لورکی اولمغه هوس ایتسه ایدک راحتمز برکتمز زائل
اولدی » کبی تلهمقار . اقتحامی ممکن بر شکل قارشوسنده
اظهار عجز ایدن کوته بینانک مدار تسلیتی اولا بیلور فقط
هیچ برزمان یارده مرهم اولاماز بزاوروپا لورکی یشامغه
باشلادیغمز زمان اوروپادن ایلک اوکرده حکمزشی موجو-
دیت ملیه نک بقای ایچون ینه اوروپا لورک توسل ایلدیکی
اسبابک نهدن عبارت اولدینغی اوکرنمک ایدی . بونی
نصایه اوکرده نمک شمدی نه قدر تأسف اینسه ک یری
واردر فقط بوندن صکره اولسون موجودیت ملیه یی محافظه
ایچون ینه اوروپا لورک مراجعت ایتدکاری اصولره مراجعت

ايرك اوغلى ارڪ، عفيف شايان حرمت، مسافر آغیرلار، طوغری بر قوم در. اکثريا عثمانی ایمراطور لغنده ساکن موسویلری، روملری، ارمنیلری اوروپالیلر کی ظن ایدرلر... ودرمه چاتمہ معلوماتده بونلردن مأخوذدر. بو اصیل قومك مزیفارینك خطالرنی ایضاحه بوطن باطل کافیدر... بکا کلنجه، بن بو باربار قومك افراندنن اولایلسه ایدم بنم ایچون پك بیوک برمدار فخر اولوردی. باربار ها!.. حرب حاضر شمدییه قدر بو باربارلری کریه برمنظره ایله بزه اصلا تشهیر ایدمدی.. پیروته کی، طرابلسده کی معلوم طرز حرکت عقورانلریله بلکه مدنی کچینن جبانته مطلقه تیپلری ایتالیانلر بووصفه کسب استحقاق ایتدیلر..

متهور پروفیسورك بزى حیرانی قیلمق ایستدیکی ایتالیان، تجاوزمأیوسانه سنك سبینی اکلماق ایچون، برآز زمان اول، برفرانسز مبعوثنك بیانات موثوقه سنی اوقو- ییکز: «...» حربدن اول فاحش فیئاتلره آلدینی اراضی بی تکرار پك بهالی، صاتهرق افلاس ایتهمك ایچون (بانقودی روما) ایتالیا سوقيات سفريه سنك متعهدلکنى ایفا ومصارفنى تسویه ایدیور «واپك یازیق!.. بو حربدن، بواصلیت پرور Original حربدن ینه بحث ایدم!.. او حرب که، اونى تاریخ، محقق اولارق، ایتالیانك اعتبارو شرفنه قید ایتیمه جك... حیرتله شولوحه یه برباقیکز:

قابل توجیه بالونلر، طیاره لر، صوڪ سیستم طویلر، تفنکیرله مجهز واک کزیده نفرا تدن مرکب یوز الی بیك کشیکل براردو زوهلی لرله حمایه اولنه بیان ساحلدرده دار برشید تشکیل ابدن بر منطقه یی کچمیهور؛ برقاچ ترك نظامیه بلوکی رقاقتنده طوپسز، فنا مسلح بر آوج مجاهدین عربیه قارشى برقارشى بیله ابلرولیه میور... بونکله برابر ایتالیان اخباراتنه اینسانیلیرسه، آیاقده بردشمن قالمامش اولاجقدی... هر آن بیك، ایکی بیك ترك - عرب اولمش بولونیور؛ بولونیورده طرفین ینه اسکی یرلرته صایور!..

ايدرك بر فکر ملی ایلاندنده قصور ایتیم. هیئتلر وجوده کتیردم. دستکاهلر مزدن چیقان شلیری قوللانم. استقبالی قازانمق ایسترایسهك حالمزدن براز فداکارلق ایتك لازم کلیر. ینه تکرار ایدرز که نسل حاضر بووظیفه اجتماعیه پی ادراك ایله شمیدین ایشه مباشرت ایدرسه مملکتك موجو- دیتنه نشانه اولاییله جك بعض صنایعی انقراضدن قورتارمش اولاجقدیر. ایانی باغلی برملت ایچون بوده نه بیوک بر مظفریتدر!

غ. خلدون

بیر مقابله

(اسویچره غزته لرندن برنده ایتالیا حربی مناسبتیه ترکر وترکیا علمبنده بی انصافانه، پراعتراض مطالعانه بولونمش اولان پروفیسور Billia یه، A. B. امضالی نصفتکار بر ذات کامل مدقق طرفندن ویرلمش جوابك صورت مترجمه سیدر.)

پروفیسور Billia خیل سرگردان کبی آلمش یورومش!.. طرابلس غربی آلدقدنصکره ایتالیاسا ترکیانك وجودینی کره دن یوق ایتلی ایمش!..

عثمانی ایمراطورلغنی لغو ایدم!.. بشریتی تخلیص ایدم!.. او یله ایسه پروفیسور جنابلرینه، ابدیت قدر مدید، بر یو... ف... هایدی بقالم کوردم میدان کشاده!.. بن اوزون مدت ترکیاده ترکرله او طوردم، دوشدم قالدقم وترکری بتون عنعناتیه طانیرم اعتقادندهم... مرد پروفیسور جنابلری کندیسنه برقاچ سوز سویلهمه مساعده بیورسون. بو مملکتدن کندیسنك کندن تمامیه فرقلی بر انطباعات و تأثراتله اوروپایه عودت ایتدم. ترك